

ANUL LECTURII CONTINUĂ

Victoria BERNIC,
director, BP „D. Cantemir”, Ungheni

Să privim, să ascultăm sau să citim? Biblioteca Publică Raională „Dimitrie Cantemir” a ales să le îmbine pe toate printr-un proiect, în premieră la Ungheni, cu titlul „Ungheniul citește o carte”. Pentru realizarea acestui proiect am fost inspirați de inițiativa colegilor de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, care în anul 2008 – Anul Lecturii – au desfășurat cu succes proiectul „Chișinăul citește o carte”.

La 13 martie a.c. unghenienii au demonstrat ceea ce trebuia să fie un eveniment care să ne reunească prin lectură. Cartea cu titlul *Răscrucea întâmplărilor predestinate* a fost prima aleasă pentru proiectul „Ungheniul citește o carte”. Bibliotecarii de la BPR „Dimitrie Cantemir” au ales această carte pentru lectură din două motive esențiale. În primul rând, pentru că autorii și protagoniștii cărții *Răscrucea întâmplărilor predestinate* sînt două mari personalități, „două profesioniști de credință puse sub semnul slujirii culturii”, botezați de academicianul Mihai Cimpoi „risipitori întru cultură” – Aurelian Dănilă și Iulian Filip.

Aurelian Dănilă, doctor conferențiar, a fost redactor-șef al redacției muzicale a TV Moldova, director al Teatrului de Operă și Balet, prim-vice-ministru al culturii, Ambasador al Republicii Moldova în România, Austria, Germania, Danemarca, Suedia, prim-vice-ministru de externe, rector al Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice. Din 2005 este președinte al Uniunii Teatrale din Moldova, președinte al Comitetului Internațional Delphic.

Iulian Filip – poet cu celelalte inspirații ale sale: folclorist, prozator, publicist, doctorand, cercetător științific al Academiei de Științe, șef al Departamentului Cultură în

Primăria Chișinău, autor al cărților de poezie: *Unde ești?*, *Ruga iezilor cei trei*, *Casa greierului*, *Moara cu plăcinte* etc. Maestru în arte, laureat al Premiului *Simion Florea Marian* al Academiei Române.

Cel de al doilea motiv constă în faptul că autorii sînt cunoscuți publicului unghenean de la întîlnirile anterioare – lansarea cărții *Moara cu plăcinte* și premiera filmului documentar *Aria*, despre cîntăreața Maria Cebotari, alături de autorii peliculei (regizorul Vlad Druc și scenaristul Dumitru Olărescu), eveniment ce nu ar fi avut loc fără implicarea lui Aurelian Dănilă. Aceste momente unice au avut un ecou frumos în comunitatea noastră, iar participanții au solicitat noi întîlniri. Astfel spus, aceste personalități sînt cunoscute de noi, însă la fiecare întîlnire cei mici și cei mari îi redescoperă.

Cred că, în momentele de criză, cînd ne punem multe întrebări, scriitorii fie că aleg să nu riște, fie vor să iasă în evidență și creează ceva neobișnuit. *Răscrucea întâmplărilor predestinate este o carte neobișnuită și conține, înainte de toate, două confesiuni sentimentale-documentare, cei doi își povestesc întâmplările, adesea intersectate spre a se dumeri asupra acestui traseu al vieții și destinului, își aleg o temă de dezbatere de natură morală: sînt sau nu la locul lor?*

Titlul captivant, ca pentru un roman, are o deschidere metaforică și atrăgătoare pentru lectură, imaginile relevante intercalate printre dialogul produs în carte, au constituit un interes pentru parcurgerea textului.

Lectura cărții pentru unii cititori de la Ungheni a actualizat vechile cunoștințe, a dat posibilitatea de noi asocieri și a descoperit noi adevăruri și creații. Originalitatea cărții este desăvîrșită de o colecție de ver-

suri și grafică, autor Iulian Filip, precum și de un CD cu creații pentru clarinet, sem-nate de Mozart, Beethoven, Weber, Mendelssohn-Bartholdy ș.a. în interpretarea lui Aurelian Dănilă.

Participanții i-au provocat pe protagoniști prin diverse întrebări: despre conceperea cărții, impactul ei la cititori, situația social-politică din țară etc.

O adevărată lecție a constituit poziția lui Iulian Filip vis-à-vis de cultură. La întrebarea: *Ce să facem ca să nu dăunăm culturii?*, dl I. Filip a răspuns foarte original: *Fiecare om, și oamenii de cultură, duc o cruce. Dacă dorești s-o faci mai ușoară, pune umărul, dacă nu – nu pune piciorul...*

Aurelian Dănilă a dat o pildă pe cât de simplă, pe atât de prețioasă: *Cît de mult ne dorim să trecem peste o stare care nu ne satisface, ea trebuie totuși trăită... Dar cum?... Dacă noi vrem ca după vineri să vină duminică, și chiar dacă vom fi cu toții de acord cu*

aceasta, să semnăm acorduri etc., oricum va veni și simbăta pe care trebuie să o trăim cu răbdare, înțelegere și ascultare reciprocă. Aurelian Dănilă crede că prin cultura comunicării vom putea depăși orice stări de criză.

Ne bucură că oamenii sînt în continuare interesați de lectură, chiar dacă se vorbește peste tot de criză și politică, totuși ei și-ar dori să acorde lecturii mai mult timp, iar biblioteca le vine în întîmpinare prin astfel de proiecte.

Recunoaștem că programul lansat a avut un rezultat bun datorită cărții superbe, autorilor distinși, publicului receptiv, autorităților și partenerilor media care au crezut în acest eveniment și au promovat lectura și imaginea bibliotecii în comun.

Aceste rezultate ne dau speranțe că la Ungheni, Anul Lecturii va continua și în 2009 – Anul Imaginii Bibliotecii Publice în comunitate.

COPIII CHIȘINĂULUI CITESC MULTE CĂRȚI BUNE

*Lidia-Elisabeta HLIB,
scriitoare*

Dacă la sfîrșitul mileniului trecut se formase un gol în bibliotecile pentru copii, lipsind cărțile cu grafie latină, în prezent este o abundență, o avalanșă de literatură așa-numită „pentru copii”.

Librăriile și bibliotecile sunt inundate de cărți colorate țipător, fără un gust artistic ce ar educa în micul cititor simțul estetic, al armoniei culorilor... Adeseori chiar și în titlul de pe copertă sunt comise greșeli ortografice, nemaivorbind de text. De exemplu, în titlul unei cărți era scris „semința” în loc de „sămînța”. Nu are importanță care editură și ce autor au conceput această carte, deoarece sunt prea multe „capodopere” puse la dispoziția micului cititor de „scriitori” crescuți peste noapte pe

cîmpul irigat de incultură. Ar avea criticii literari un teren imens de activitate, dacă ziarele ar remunera munca lor și ministerele educației și culturii n-ar fi indiferente față de literatura pentru copii.

Ar trebui ca această literatură să corespundă măcar celor trei criterii de bază în orice creație artistică – cognitiv, educativ și neapărat emotiv, cînd e vorba de copii. Dar iată că o mulțime de edituri particulare luptă pentru a supraviețui și se bucură de orice „autor” care nu-i cu buzunarul gol și astfel se creează condiții ideale pentru cultivarea infanțității unor generații care în final se fac văzute și auzite pe la „Fabricile de staruri”, poluînd eterul cu „perle” ce te fac să închizi cu groază televizorul, plîn-